

Messadi dil parlament communal per mauns dalla votaziun all'urna dils 27 da settember 2020 pertuccont la revisiun parziala dalla planisaziun locala Crappa Grossa, Glion

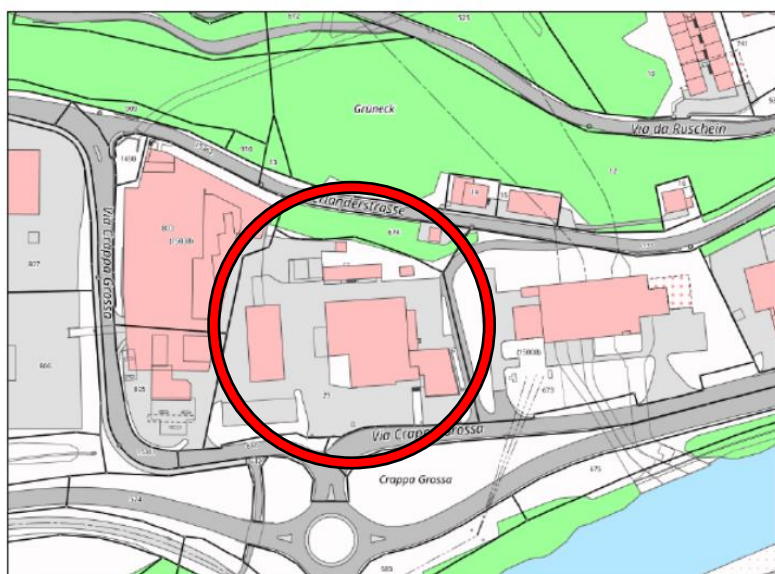
Preziadas habitontas, preziai habitonts

La GRegio Energie AG ha igl intent da construir sin las parcelas nr. 29 e 674 el territori da Crappa Grossa a Glion in'ovra per producir energia cun gas da lenna ed in'ovra da pelletar. La realisaziun dil project basegna ina revisiun parziala dalla planisaziun locala.

Situaziun da partenza

El nord dil Rein, denter la via cantunala e la Via Sursilvana veglia, sesanfla la zona da commerci Grüneck. Quella ei determinada el plan directiv regional sco center per il svilup. El rom dalla revisiun parziala dalla planisaziun locala Grüneck vest han ins extendiu igl onn 2017 la zona da commerci encunter vest.

Sin la parcella nr. 29 sesanflan differents baghetgs da menaschi che vegnan nezegiai a moda commerciala dalla fatschenta Auto Derungs AG e dalla Mehli Landmaschinen AG. La parcella nr. 29 sesanfla en ina zona da commerci. El nord cunfinescha ella cun la parcella nr. 674. Quella ei en proprietad dalla vischnaunca dad Ilanz/Glion e sesanfla principalmein egl areal d'uaul.

Illustraziun 1: Extract dil plan www.geogr.ch.

Descriziun dil project

La GRegio Energie AG ei vegnida fundada dad Andreas Mehli. Igl intent ei da construir sin las parcelas nr. 29 e 674 el territori da Crappa Grossa a Glion in'ovra per producir energia cun gas da lenna, in'ovra per pelletar sco era in implont da schigentar. Ils products finals ein per l'ina electricitad che flessegia ella reit, per l'otra pellets da lenn sco material da scaldar. Tut la calira che seresulta el menaschi vegn nezegiada sco product brut per il process da schigentar la lenna. Perquei vegn installau in indrez da schigentar sin pindel e da pelletar, in indrez da transformar lenna en gas, dus silos sco era surfatschas d'access. Ei vegn luvrau sulettamein endadens, aschia ch'ei dat neginas emissiuns da puorla nungiavischadas.

La parcella nr. 674 ei necessaria per saver furnir e cupitgar las zenslas da lenn ell'ovra. Grazia alla differenza d'altezia sa il material aschia vegnir integraus el process d'elaboraziun senza in ulteriur indrez da transport. La furniziun ei previda via la rundella Crappa Grossa sur la Via Sursilvana veglia directamein alla staziun da cargar resp. scargar. Il menaschi dall'ovra vegn alzaus tenor basegns en etappas. Schizun en cass d'ina extensiun maximala eis ei da quintar cun max. 8 tochen 9 transports a gi. Per quei motiv eis ei giustificabel da trer a nez la Via Sursilvana veglia per la furniziun ed ils transports.

Ei vegn furniu ed elaborau mo lenn natural en fuorma da zenslas, negin rumien e negina lenna duvrada. Principalmein duei lenn restont vegnir nezegiaus che deriva dalla vischnaunca, dalla regiun e dil rest dil cantun. El sector dalla logistica ei ina collaboraziun cun la Viafier retica previda.

La finamira ei da construir la secund gronda ovra el cantun Grischun che producescha electricitad cun biomassa cun ina prestaziun energetica dad 1,2 MW/h. L'ovra basegna negina examinaziun ecologica, in rapport d'ambient accumpignont che dat sclariment davart ils differentes aspects dil dretg digl ambient han ins denton elaborau.

Ligliaus al liug

Per la parcella nr. 29 ha Andreas Mehli gia dagitg annunziau agl Uffeci federal d'energia (UFE) in project per in'ovra da producir energia per l'indemnisaziun per cuvrir ils cuosts dalla furniziun d'electricitad ICF. Quei project ei ligiaus al liug e sa tenor igl UFE buca vegnir dislocaus. L'ovra per producir energia cun gas da lenna ei perquei dependenta dil liug previu. Per che la furniziun ed il menaschi sappien succeder conform alla zona, duei la parcella nr. 674 da niev vegnir attribuida ad ina zona da baghegiar.

L'ovra per producir energia cun gas da lenna sco tala sesanfla principalmein sin la parcella nr. 29 en ina zona da commerci. Ils edifecis che vegnan baghegiati da niev remplazzan leu ina halla existenta. Entras quei project vegn la zona da commerci concentrada e mobilisada.

Sche l'ovra per producir energia cun gas da lenna vegness realisada sin il «prau verd» resp. en in'otra zona da commerci, muntass quei dad ina vart la sperdita dil sustegn empermess dall'ICF e da l'otra vart in basegns pli grond da surfatscha per la medema ovra. Quei fuss cuntradictori ad in'utilisaziun economica dil terren.

Planisaziun d'utilisaziun orientada al project

Plan da zonas e plan general da formaziun 1:1000 Crappa Grossa

La parcella nr. 674 ei en proprietad dalla vischnaunca dad Ilanz/Glion. Per la realisaziun dil project «ovra per producir energia cun gas da lenna ed ovra da pelletar» duei la parcella cun ina surfatscha da 1'025 m² midar dalla zona d'uaul ella zona da commerci. Sin las parcellas vischinontas nr. 29, 803 e 683 sesanflan surfatschas pintgas da rests d'uaul che duein medemamein midar la zona (44 m² sin parcella nr. 29, 30 m² sin parcella nr. 803 e 42 m² sin parcella nr. 673). Cun la midada da zona daventan ils cunfins d'uaul statics e las lingias da distanza digl uaul en quei territori nunnecessaris e vegnan per quei motiv aboli.

Damonda da runcar

Per la midada dalla zona d'uaul ella zona da commerci ei ina runcada necessaria. Tier igl uaul existent setracta ei d'in rest d'uaul. En connex cun prighels dalla natira ha quei toc d'uaul negina muntada. La damonda da runcar la surfatscha d'uaul da total 1'141 m² ei aschuntada alla planisaziun d'utilisaziun. Tut ils proprietaris d'uaul han suttascret la damonda. La lubientscha da runcar vegn coordinada e concedida cun l'approbaziun dalla planisaziun d'utilisaziun.

Cundiziuns surordinadas

El concept dil territori per il Grischun ei la vischnaunca dad Ilanz/Glion menziunada sco center regional. Ils centers regionals duein sesviluppar a moda dinamica sco center da provediment e per il habitar e luvrar. Questa revisiun parziala dalla planisaziun locala corrispunda a quellas finamiras.

El capetel territoris da plazzas da lavur dil plan directiv cantunal davart ils habitadis ei il tschancun «Glion nord-vest», che cumpeglia era la zona da commerci Grüneck, definius sco areal da commerci da muntada surcomunala.

Cun quest project vegn la zona da commerci existenta nezegiada e densificada meglier arisguard il diever dil terren. Igl ei raschuneivel da nezegiar e d'optimar las infrastructures ed ils baghetgs existents enstagl da realisar l'ovra en in liug aunc buca surbaghegiu.

Tenor il plan directiv cantunal davart il habitadi ei in'enzonaziun per extender in menaschi da principi pusseivla. Ils basegns ein giustificai ed ella zona da baghegiar existenta ein neginas sligiazions equivalentas dil menaschi pusseivlas. Igl intent corrispunda medema-

mein alla finamira dalla legislaziun federala davart la planisaziun dil terren da scaffir premissas spazialas per l'economia.

Tut en tut san ins constatar ch'ils principis da planisaziun dalla legislaziun surordinada e dil plan directiv cantunal davart il habitadi vegnan realisai cun quella planisaziun d'utilisaziun orientada al project.

Il Grischun, il «cantun dils uauls»

Il diever dalla materia prima lenn per producir energia ha ina gronda tradiziun el cantun Grischun cun ses uauls. Davart las pusseivladads da producir electricitad cun biomassa en general e cun lenn en special ei la Regenza grischuna sefatschentada el «rapport d'electricitad 2012» e ha dapi lu approfondau vinavon quei tema.

La produenziun d'electricitad annuala el cantun Grischun munta a biebein 8'000 uras gigawatt (GWh). La gronda part, numnadamein quasi 98 pertschien, vegn producida cun forza hidraulica. La part d'electricitad producida cun biomassa resp. lenna munta el Grischun ad 1,5 pertschien. L'energia da lenna cuviera totalmein rodund 7 pertschien dil consum total d'energia dil cantun Grischun.

Igl onn 2015 ha il cantun dau l'incarica da far in studi per saver definir il potenzial da producir energia da lenna a moda persistente. Tenor quei studi munta il potenzial primar energetic da lenna el Grischun a rodund 900 GWh ad onn e secumpona da lenna d'auul (680 GWh), lenna d'ordeifer igl uaul (77 GWh), lenna restonta (23 GWh) e lenna vedra (120 GWh). Digl entir potenzial nezegian ins oz biebein la mesadad sco energia da lenna. Consequentamein resta in grond potenzial da lenna d'energia cun rodund 420 GWh en pli ad onn. Quei corrispunda a bien il dubel dil quantum lenna che l'Axpo Tegra AG drova actu-almein ord il Grischun.

Igl avegnir vegn la produenziun d'electricitad cun energia da lenna probablamein a survegnir ina pli gronda muntada e savess esser interessanta per ils proprietaris d'auul resp. per las personas legitimadas da far diever digl uaul. Dil reminent eis ei da menziunar ch'il cantun Grischun promova finanzialarmein il diever da lenna sco biomassa per producir energia resp. per mesiras che effectueschan in respargn da CO₂. Quei ein p.ex. scaldaments da lenna e da pellets sco era pegnas da lenna automaticas.

Muntada per Ilanz/Glion

La suprastanza communal ha susteniu il project naven dall'entschatta. Tenor il stan da planisaziun actual duein sis tochen otg novas plazzas da lavur nescher ell'ovra sezza. Plivalur vegn ultra da quei creada el camp preliminar e posteriur. Ed era ord la vesta dil label da marcau d'energia, che la vischnaunca Ilanz/Glion porta, ei quei project da beneventar. Pertgei el metta en valeta ina materia prima indigena e naturala e contribu-escha alla promoziun d'energias regenerablas.

Procedura e cuntegn dil project da planisaziun

La procedura da determinaziun ei structurada sco suonda:

- preexaminaziun entras igl Uffeci per il svilup dil territori (succedida ils 20 da settember 2019)
- repassada mieds da planisaziun (sunter la preexaminaziun)
- exposiziun da cooperaziun en vischnaunca (dils 24 da schaner 2020 tochen ils 24 da fevrer 2020 – neginas inoltraziuns da participaziun)
- deliberaziun ed approbaziun entras il parlament communal (succediu ils 26 da matg 2020)
- votaziun all'urna (ils 27 da settember 2020)
- exposiziun da recuors (30 gis)
- approbaziun dalla planisaziun entras la Regenza

La revisiun parziala Crappa Grossa cuntegn ils suandonts mieds da planisaziun:

- plan da zonas e plan general da formaziun 1:1000, Crappa Grossa (mira aschunta).

Dil rapport da planisaziun e cooperaziun dils 24 da december 2019, dil rapport d'ambient accumpignont dil schaner 2020 e dallas actas davart la damonda da runcar sa vegnir priu envesta duront las uras da spurtegl tier l'administraziun communal Ilanz/Glion (Piazza Cumin 9, 7130 Glion).

Tenor art. 31 lit. h dalla costituziun communal (CC) en cumbinaziun cun art. 48 al. 1 LPTGR schai quella fatschenta ella cumpetenza dalla cuminonza da votants all'urna.

Il parlament communal Ilanz/Glion ha deliberau il messadi dalla suprastonza communal a caschun dalla sesida dils 26 da matg 2020 ed approbau la fatschenta unanimamein per mauns dalla votaziun all'urna.

Proposta

Sin fundament dallas explicaziun precedentas fa il parlament communal la suandonta proposta per mauns dalla votaziun all'urna:

- approbaziun dalla revisiun parziala dalla planisaziun locala Ilanz/Glion, Crappa Grossa.

Las actas dalla revisiun parziala ch'ein da deliberar ein:

- plan da zonas e plan general da formaziun 1:1000, Crappa Grossa.

Il rapport da planisaziun e cooperaziun dils 24 da december 2019, il rapport d'ambient accumpignont dil schaner 2020 e las actas davart la damonda da runcar han character informativ e fan buca part dall'approbaziun.

Parlament communal Ilanz/Glion